

Stel een beleid op rond gehoorbescherming en lawaai

Gebruik dit document om een beleid op te stellen rond gehoorbescherming in de organisatie.

Dit beleid is opgesteld op

De volgende update vindt plaats op

(jaarlijks).

Een grondige evaluatie en bijsturing is gepland op

(3- of 5-jaarlijks).

Inhoudsopgave

1.	Geluidsklimaat in de onderneming	2
2.	Gehoorbescherming in de onderneming	3
3.	Werknemers en externen die zich sporadisch in lawaai begeven	6
4.	Kwetsbare doelgroepen	7
5.	Bij wie kan je terecht met vragen/problemen over gehoorbescherming en/of lawaai?	7
6.	Opvolging draaggedrag	8
7.	Opleiding en voorlichting	9
8.	Communiceer het beleid over gehoorbescherming!	10

**EarCovered
at work**

1. Geluidsklimaat in de onderneming

Voeg hier de meest recente geluidskaarten, -metingen in.

2. Gehoorbescherming in de onderneming

Selecteer per werknemersgroep en afdeling de mogelijke gehoorbescherming. Hiervoor kan je de toepassing ‘Selecteer de juiste gehoorbescherming’ uit de inspiratiegids gebruiken. Je kan hier ook motiveren waarom je bepaalde keuzes maakt.

Het is belangrijk dat deze **afspraken eenduidig en niet te ingewikkeld** zijn.

- Beslis echter niet meteen om de gehoorbescherming verplicht te maken in een volledige hal ‘omdat dat gemakkelijk is’ als er zones zijn waar gehoorbescherming echt niet nodig is. Het is een evenwicht zoeken tussen ‘eenvoudige regels’ en toch het geluidsniveau respecteren. Als werknemers het gevoel hebben dat dit niet klopt, zullen ze dit meer in twijfel trekken...
- Het kan zijn dat er **extra afspraken** nodig zijn voor ondernemingen waar de **blootstelling doorheen de dag kan verschillen**.

Zorg voor **duidelijke signalisatie** waardoor de werknemers zien en weten waar gehoorbescherming aanbevole/verplicht is.

Werknemersgroep	Afdeling	OAW of BAW overschreden* (L _{ex,d} in dB A)	Aanbevolen/ Verplicht/ NVT	Type gehoorbescherming	Signalisatie
Operatoren	Productie 1 SlitterMaster in werking	OAW (81 dBA) BAW (86 dBA)	Aanbevolen Verplicht	Otoplastieken Moussen oordoppen	Oranje flikkerlicht in werking/ signaal bij opstart SlitterMaster
Operatoren	Productie 1 SlitterMaster niet in werking	Geen overschrijding (75 dBA)	NVT		
Techniekers	Productie 1 Productie 2			Actieve oorkap	
Ploegleiders					
Overig personeel dat zich sporadisch in lawaai bevindt					

* OAW = onderste actie waarde - BAW = bovenste actiewaarde: zie Codex over het welzijn op het werk

* de schuingedrukte tekst geldt ter info en kan je best zelf nog aanpassen

Checklist: afspraken rond de gehoorbescherming

- (Op welke manier) Is er inspraak in de keuze van gehoorbescherming?

- Welke gehoorbescherming is er ter beschikking en voor wie?
*(bijvoorbeeld verschillend naar dempingswaarde per afdeling of enkel na 1 jaar in dienst otoplastieken of enkel ploegleiders krijgen een type waarmee getelefoneerd kan worden,...)
Hiervoor kan je het bovenstaand schema gebruiken.*

- Waar is gehoorbescherming te verkrijgen?

- Wanneer krijgen nieuwe werknemers toelichting over het eerste gebruik van gehoorbescherming*?

- Waar is gehoorbescherming aanbevolen/verplicht? *Hiervoor kan je een (geluids)kaart gebruiken.*

- Om de hoeveel tijd wordt de gehoorbescherming gecontroleerd op zijn goede werking? Op welke manier? Door wie?

- Wat te doen bij vragen? (zie verder: meldpunt)

- Wat bij verlies/defect? *(Krijgen ze nieuwe otoplastieken? Hoeveel maal? Na hoeveel tijd?...)*

- (Waar) Wordt de gehoorbescherming op het werk bewaard? (aanbevolen in de Codex)

- Wat als het wel/niet gedragen wordt? *(zie verder bij 'Opvolging draaggedrag')*

***Mogelijke toelichting voor het eerste gebruik:**

- Hoe moet de gehoorbescherming correct aan-/ingebracht worden?
- Hoe kan je controleren dat gehoorbescherming effectief correct werd ingebracht?
- Hoe kan je controleren dat gehoorbescherming nog voldoende goed werkt?
- Hoeveel dempt dit type gehoorbescherming?
- Waarvoor is de gehoorbescherming wel/niet geschikt (bv. mag niet in elke ruimte gebruikt worden omwille van...; mag wel of niet hergebruikt worden)
- Hoe moet je de gehoorbescherming onderhouden en hoe gebeurt dit praktisch in het bedrijf? (bv. in welke ruimte)

** de schuingedrukte tekst geldt ter info en kan je best zelf nog aanpassen*

Onderhoud en stockage van de gehoorbescherming

Op welke manier wordt voorzien in onderhoud en stockage van de gehoorbescherming?

Type gehoorbescherming	Onderhoud nodig x	Welk onderhoud/ reiniging?	Door wie?	Wanneer?	Materiaal?	Door wie?
<i>Oorkap</i>	<i>X</i>	<i>Kussens reinigen met reinigingsdoekje</i>	<i>Werknemer zelf</i>	<i>Elke dag na het werk</i>	<i>Reinigingsdoekjes</i>	<i>Preventieadviseur</i>
<i>Otoplastieken</i>	<i>X</i>	<i>Reinigen met lauw water</i>	<i>Werknemer zelf</i>	<i>Elke dag na het werk</i>	<i>Aan wasbekken</i>	<i>/</i>

Type gehoorbescherming	Controle/ vervanging x	Welke controle/ vervanging	Wie controleert?	Wanneer?	Wie vervangt?
<i>Oorkap</i>	<i>X</i>	<i>Kussens vervangen</i>	<i>Teamleader</i>	<i>Jaarlijks in mei</i>	<i>Fabrikant</i>
<i>Otoplastieken</i>	<i>X</i>	<i>Lektest</i>	<i>Fabrikant</i>	<i>Jaarlijks – organisatie om de 3 maanden</i>	<i>/</i>

Type gehoorbescherming	Stockage nodig x	Waar?	Wanneer?
<i>Oorkap</i>	<i>X</i>	<i>In de locker</i>	<i>Na het werk</i>
<i>Otoplastieken</i>	<i>X</i>	<i>Etui fabrikant</i>	<i>In de pauze, na het werk</i>

* de schuingedrukte tekst geldt ter info en kan je best zelf nog aanpassen

3. Werknemers en externen die zich sporadisch in lawaai begeven

Het is belangrijk om een standpunt in te nemen over de werknemers die sporadisch in lawaai komen.

Dit gaat over:

- *management,*
- *preventieadviseur,*
- *administratief personeel*
- *engineering,*
- *technische dienst,*
- *poetspersoneel,*
- *jobstudenten*
- *...*

Mogelijks blijkt uit de risicoanalyse dat lawaai voor hen niet als een risico beschouwd wordt. Zij hebben echter een belangrijke voorbeeldfunctie. Het (on)veilig gedrag dat zij stellen, heeft een impact op dat van de werknemers waarbij lawaai wel een risico is.

Het is aanbevolen om voor deze groep ook duidelijke regels i.v.m. gehoorbescherming op te stellen. Verspreid deze info onder deze werknemersgroep en plan in om de hoeveel tijd deze info systematisch herhaald wordt (zie 'Opleiding en voorlichting').

Overal waar je als werknemer of externe een zone met signalisatie voor gehoorbescherming betreedt, draag je gehoorbescherming.

Dit gaat meer bepaald over:

- *Verschillende afdelingen opsommen*

Hiervoor heb je deze gehoorbescherming ter beschikking:

- *moussen oordoppen in de dispensers*
- *oorbeugels*
- *eigen otoplastieken*

Dit is dus ook van toepassing voor externen die de onderneming betreden. Je het informeren van externen integreren in de onthaalprocedure. Deze kan informatie bevatten in een brochure of een filmpje.

Externen worden geïnformeerd over de risico's (van lawaai) via...

Stimuleer deze personen om de gehoorbescherming te gebruiken op het moment dat ze deze zones betreden.

4. Kwetsbare doelgroepen

Heb aandacht voor kwetsbare groepen:

werknemers die **reeds gehoorproblemen** (zoals oorsuizen, overgevoeligheid voor lawaai, gehoorverlies) hebben, **hoortoestellen dragen, bepaalde gehoorbescherming niet verdragen** (omwille van smalle gehoorgang, allergie, piercing), maar ook voor werknemers die **anderstalig of laaggeletterd** zijn.

Neem hier aandachtspunten over op. Dit kan gaan over een aanspreekpunt (zie volgende titel) waarbij ze hun problemen kunnen melden of het gebruik maken van voldoende visuele boodschappen of boodschappen in verschillende talen. Daarna kan samen (evt. met externen) naar oplossingen gezocht worden.

5. Bij wie kan je terecht met vragen/problemen over gehoorbescherming en/of lawaai?

Stel een aanspreekpunt/meldpunt ter beschikking waar situaties rond lawaai/gehoorbescherming kunnen doorgegeven worden.

Zoals meldingen over lawaai-erige situaties/bronnen of problemen/vragen over gehoorbescherming

- Is er per afdeling een aanspreekpunt? Gebeurt dit in elke afdeling via de ploegleider?
- Is er daarnaast ook een meldpunt (digitaal of op papier/in een bus) over het bedrijf heen?

Leg ook de vervolgstappen vast:

- Wat doet het aanspreekpunt met meldingen? Wat gebeurt er met de meldingen via het meldpunt?
 - Naar de preventieadviseur?
 - Aan bod tijdens Comité voor Preventie en Bescherming op het werk?
 - Actiepunt indien...

Afdeling	Meldpunt	Onderwerpen	Opvolging
Afdeling A	D.H.	Problemen met gehoorbescherming Meldingen over lawaai	Preventieadviseur

6. Opvolging draaggedrag

A. *Neem hieronder op wanneer en op welke manier dit zal gebeuren.*

Het dragen van gehoorbescherming wordt gemonitord:

- Via observatie
 - Door ... (bv. iemand van het management, een rotatiesysteem met werknemers)
 - Wanneer?
 - Systematisch
 - Willekeurig
- Via bevraging
- Tijdens een evaluatiegesprek

Wanneer/Wie	Management	Preventieadviseur/-dienst	Ploegleider	Collega
Rondgang (observatie)	<i>Elke maandag</i>	<i>Elke dag</i>	<i>Willekeurig</i>	
Training nieuwe WN				
Evaluatiegesprek				
Bevraging				

Communiceer deze cijfers ook in het bedrijf.

B. *Wat bij wel/niet dragen van gehoorbescherming*

a. *In gesprek gaan*

Heb oog voor werknemers die hun gehoorbescherming dragen en complimenteer hen hierover.

Ga in gesprek met werknemers die geen gehoorbescherming dragen. Meer aanbevelingen hierover kan je in de inspiratiegids van EarCovered at work terugvinden.

b. *Maatregelen*

Stel op welke maatregelen vasthangen aan het wel (beloning) en het niet dragen van gehoorbescherming. Bijvoorbeeld: veiligheidspunten, groepsbeloning, mondelinge/schriftelijke waarschuwing,... Specificeer vanaf welke termijn,...

7. Opleiding en voorlichting

Volgens de Codex over het welzijn op het werk, dienen alle werknemers waarbij de onderste/bovenste actiewaarde overschreden is, opleiding en voorlichting te krijgen. *Hieronder geven we een aantal suggesties wat hierin aan bod kan komen en op welke manier dit mogelijk is.*

Mogelijke inhoud: (*deze items worden vanuit de Codex over het welzijn op het werk gevraagd)

- De aard van dergelijke risico's*
- Maatregelen om de risico's weg te nemen of te beperken*
- Grens- en actiewaarden voor blootstelling*
- De resultaten van de risicobeoordeling en meting van het lawaai, uitleg van betekenis en risico's ervan*
 - De risico's van lawaai op korte termijn (bv. vermoeidheid)
 - De risico's van lawaai op lange termijn (bv. getuut in de oren)
 - De impact van lawaai op het werk (bv. arbeidsongevallen)
 - De impact van lawaai op de levenskwaliteit (bv. sociaal isolement)
 - De kosten verbonden aan hoorhulpmiddelen (bv. kostprijs hoortoestellen)
- Impact op de onderneming en de maatschappij
- Het juiste gebruik van gehoorbeschermers*:
 - In welke zones is GB aanbevolen of verplicht?
 - De te gebruiken types van gehoorbescherming in het bedrijf + waar te vinden
 - Het inbrengen van gehoorbescherming op een correcte manier
 - De reiniging en het onderhoud van gehoorbescherming
 - Algemene afspraken en regels communiceren (zie punt 2)
- Waarom en hoe signalen van gehoorbeschadiging opsporen en melden*
- Doel en recht gezondheidstoezicht *
- Veilige werkmethoden om blootstelling aan lawaai te beperken *
- Meldpunt (zie 'Bij wie kan je terecht...')
- Sociale invloed en voorbeeldfunctie
- Aanspreekgedrag: wie/hoe spreek je elkaar aan op het wel/niet dragen van gehoorbescherming?

Manier waarop:

- *Dit kan onder de vorm van een toolbox waarbij telkens een stuk van de info gegeven wordt. Het is beter om regelmatig een stukje info te geven, dan de volledige info in één keer. Dit kan ondersteund worden door visueel materiaal dat doorheen de onderneming terug te vinden (bv. affiche met de gevolgen van lawaai).*
- *Dit kan ook bij het onthaal van een nieuwe medewerker, eventueel met een bijhorende brochure, want er is heel veel info.*
- *Deze toepassingen uit de inspiratiegids kunnen jullie helpen om iets op te bouwen:*
 - *Informeer de werknemer over lawaai en gehoorbescherming op het werk*
 - *Laat een collega getuigen*
- *Betrek de doelgroep zoveel als mogelijk. Hiervoor kan je de toepassing gebruiken: Communiceer met werknemers op een engagerende manier.*

* de schuingedrukte tekst geldt ter info en kan je best zelf nog aanpassen

Wanneer – regelmaat:

Probeer dit systematisch in te roosteren. Bij voorkeur gebeurt dit jaarlijks, maar dit kan ook minder frequent indien andere toepassingen doorheen het jaar uitgevoerd worden.

Werknemersgroep	Afdeling	Wanneer	Hoe	Door wie
<i>Operatoren</i>	<i>Afdeling 1</i>	<i>jaarlijks</i>	<i>Toolbox (interactief?)</i>	<i>Preventieadviseur</i>
<i>Werknemers die zich sporadisch in lawaai begeven*</i>		<i>3-jaarlijks</i>	<i>Informerende PowerPoint</i>	<i>Preventiedienst</i>

** Zoals gezegd is deze opleiding en voorlichting voor de werknemers die worden blootgesteld aan het risico 'lawaai'. De werknemers die echter niet regelmatig in lawaai werken hebben een belangrijke invloed op degene die wel veel blootgesteld worden. Ze hebben namelijk een voorbeeldfunctie naar hen toe. Licht deze groep dus zeker ook in. Inhoudelijk kunnen dezelfde items (iets beknopter) uitgewerkt worden. Hierbij kan best de nadruk gelegd worden op de impact van lawaai op de onderneming en de maatschappij alsook op de sociale invloed en hun voorbeeldfunctie.*

8. Communiceer het beleid over gehoorbescherming!

Een beleid geeft je de kans om bepaalde zaken te stroomlijnen, daarom dienen ze echter wel iedereen te bereiken!

DOEL

- Zorg dat iedereen weet:
 - waarom, waar, wanneer, welke gehoorbescherming dient gedragen te worden.
 - welke afspraken gelden rond gehoorbescherming.
 - welk onderhoud nodig is en waar de gehoorbescherming gestockeerd kan worden.
 - waar ze terecht kunnen met vragen/problemen over gehoorbescherming en/of lawaai.
 - op welke manier het dragen van gehoorbescherming gemonitord wordt en wat gebeurt bij het wel/niet dragen ervan.
- Zorg dat externen en werknemers die zich sporadisch in lawaai begeven weten wat van hen verwacht wordt in lawaai.
- Zorg dat kwetsbare doelgroepen weten bij wie ze terecht kunnen met hun problemen rond gehoorbescherming en lawaai.

** de schuingedrukte tekst geldt ter info en kan je best zelf nog aanpassen*